

NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til
NKRFs medlemmer

Drammen, den 1. april 2008

INFORMASJONSSKRIV 06/2008 – REVISJON AV BEBOER- OG PASIENTREGNSKAPER

1. Innledning

Hedmark Revisjon IKS har i et tidligere brev til Helse- og omsorgsdepartementet tatt opp en del problemstillinger knyttet til beboer- og pasientregnskaper og revisjonen av disse. Sosial- og helsedirektoratet har svart på henvendelsen i brev av 22.2.2008. I sitt tilsvarende svar går direktoratet nærmere inn på en del sentrale forhold som vi omtaler i det følgende.

2. Boforens fullmakt til å disponere kontantytelser

Direktoratet understreker at det er *boforens lege* som i samråd med pårørende/hjelpeverge skal ta beslutningen om hvorvidt boforens ledelse skal disponere midlene til en beboer. Dette gjelder bare der slik fullmakt er begrunnet i beboerens *psykiske* helsetilstand. Der årsaken til at beboeren ikke er i stand til å disponere over egne midler skyldes beboerens *fysiske helsetilstand*, må ledelsen ha fullmakt fra beboeren.

3. Ledelsens måte å utøve disposisjonsfullmakten på

Ved større disposisjoner skal pårørende tas med på råd. Ledelsen fastsetter selv krav til dokumentasjon, men dokumentasjonen må være slik at regnskapet blir etterprøvbart. Utskrift av regnskap og bankkonto skal årlig sendes til nærmeste pårørende/hjelpeverge.

4. Deling av disposisjonsretten

Prinsipielt er det ikke noe i veien for at disposisjonsretten deles med pårørende dersom boforens ledelse finner dette hensiktsmessig. Midler som overstiger $\frac{3}{4}$ av folketrygdens grunnbeløp faller utenfor disposisjonsretten, og skal enten overføres til overformynderiet eller settes inn på *egen konto*. En slik konto skal også være undergitt revisjon.

5. Regnskap og revisjon der boforens ledelse har bestemt at pårørende eller verge/hjelpeverge skal disponere pasientkontoene

Krav til regnskap for og dokumentasjon av pårørendes forvaltning, må vurderes i det enkelte tilfelle. Det er ikke hjemmel for å kreve regnskapene for pårørendes forvaltning revidert etter de bestemmelser som gjelder der ledelsen for boformen har disposisjonsretten.

6. Revisjonskomiteens vurderinger

Komiteen finner det riktig å understreke at den iboende risikoen for denne type regnskap i all hovedsak vil være risiko for at pasientens eller beboerens økonomiske interesser ikke blir tilfredsstillende ivaretatt. I enkelte tilfeller kan dette skyldes uaktsomhet fra forvalterens side. I hovedsak er det tale om mislighetsrisiko.

Hva som er *revisors oppgaver* i forhold til bestemmelsene om når det er grunnlag for å innhente fullmakt til å disponere pasienters/beboers kontantytelser, og de vedtak og avtaler som skal være til stede for at selve disposisjonsretten skal være lovlig overført, går ikke fram av direktoratets redegjørelse.

Revisjon av pasient-/beboerregnskaper er en del av oppgavene til kommunens revisor. Så lenge det ikke er gitt klare bestemmelser om andre løsninger, er det naturlig å legge vekt på de generelle begrensningene som er gitt i den kommunale revisjonsforskriften, jf. forskriftens § 3 med kommentarer. Samtidig er det klare likhetstrekk og også forbindelser mellom revisjon av beboer- og pasientregnskaper og revisjon av verge- og hjelpevergeregnskaper. Den sistnevnte oppgaven er omtalt i informasjonsskriv 02/2008 fra revisjonskomiteen. Som vedlegg til informasjonsskrivet fulgte Justisdepartementets brev av 14. januar 2008 til NKRF. Etter komiteens oppfatning vil departementets anbefaling til en viss grad også være retningsgivende for revisjonen av beboer- og pasientregnskaper.

Det vil med dette som utgangspunkt være naturlig å basere revisjonen på følgende retningslinjer:

1. At det foreligger ajourførte lister over vedtak om/fullmakter til å overføre disposisjonsretten til boformens ledelse.
2. At det foreligger regnskaper for samtlige pasienter/beboere som det er fattet vedtak om/foreligger fullmakter fra.
3. At alle regnskapene er bekreftet med underskrift fra boformens ledelse.
4. At det for samtlige tilfeller der midlene overtiger $\frac{3}{4}$ av folketrygdens grunnbeløp, er dokumentert at overskytende beløp enten er overført til overformynderiet eller satt inn på egen konto.
5. At boformen har tilfredsstillende rutiner for registrering og behandling av klager fra pårørende og eventuelle pålegg innenfor området fra overordnet hold.
6. At revisjonen på stikkprøvebasis kontrollerer regnskapene i detalj, herunder
 - at beholdningen ved årets start og slutt er dokumentert ved telleskjema bekreftet av to personer
 - at "inntektene" med utgangspunkt i kjent grunnlag er fullstendig ført i regnskapet
 - at det foreligger dokumentasjon for alle utgifter, og at dokumentasjonen ut fra pasientens/beboerens forhold virker rimelig.
7. Stikkprøvens størrelse vil avhenge av hvordan boformens kontrollrutiner vurderes, og må omfatte både eventuelt nye vedtak og disposisjonsforhold som er avsluttet i

perioden. Ved denne vurderingen er det i tillegg til erfaringer fra tidligere revisjoner, nødvendig å ta hensyn til eventuelle endringer i boformens rutiner og bemanning på området.

8. At midler som etter punkt 4 ovenfor er plassert på egen konto, er dokumentert ved bankutskrifter og at det foreligger tilfredsstillende regnskap for innskudd og uttak.

Både gjennomføringen av stikkprøven og vurderingen av resultatet baseres på RS 530 – ”*Stikkprøver og andre testmetoder i revisjon*”. Revisors endelige vurdering av så vel boformens interne administrative kontroll på området som av selve regnskapene, må baseres på resultatet av revisjonshandlingene ovenfor.

Dette revisjonsopplegget bygger som nevnt i hovedsak på de prinsipper som Justisdepartementet har anbefalt for revisjon av verge- og hjelpevergeregnskaper. I tråd med dette endres også malen for revisjonsberetning for beboer- og pasientregnskaper. Ny mal følger vedlagt.

Med hilsen
NKRFS revisjonskomité

Rolleiv Lilleheie
leder

Vedlegg: Sosial- og helsedirektoratets brev av 22.2.2008 til Hedmark Revisjon IKS.
Mal for normalberetning til beboer- og pasientregnskaper.